

Dr Darko Mandić, mr Kezun Perović
Veterinarski zavod — Titograd

LOKALNA PRIMJENA »GEEKORTONA-SPRAY-a« U LIJEČENJU NEKIH KOŽNIH BOLESTI PASA

Veterinarima na terenu često puta predstavlja problem liječenje dermatoloških slučajeva pasa. Za to ima više razloga, s obzirom da je potrebno dobro poznavanje fiziologije, biohemije i patologije kože, uz teškoću da vlasnik često puta dockan primijeti da je životinja oboljela od nekog kožnog oboljenja. Tako, stručnjak obično pruža pomoć tada, kada su primarne eflorescencije na koži već maskirane autotraumatizacijom zbog nesnosnog svrbeža, češanja, grebanja, griženja i lizanja, što sve uslovljava dosta brzo teške promjene na koži, koje se često sekundarno infliciraju. Teškoću predstavlja i dlačni pokrivač, koji može biti vrlo gust, tako da je i klinički pregled otežan, s obzirom na pravi uvid u topografiju dermatoze.

Koža može biti napadnuta sa velikim brojem različitih uzroka, hemijskih ili fizikalnih, bakterijskih, parazitaranih, gljivičnih ili virusnih. Te štetne tvari mogu oštetiti kožu direktnim kontaktom, te enteralnim ili parenalnim putevima (inhalacija).

Kako koža reaguje na sve podražaje samo sa nekoliko temeljnih reakcija, to današnja saznanja upućuju na lokalno liječenje kožnih bolesti (naročito akutnih). Do toga se došlo poslije otkrića antibiotika i snažnih glukokortikoida, koji sa svojim antiinflamatornim, antipruriginoznim, antioksidativnim i antialergijskim djelovanjem, koji postaju nezamjenljivi kod liječenja raznih dermatoza.

Kod ovih razmatranja mora se uzeti u obzir da za mnoge stare klasične dermatološke lijekove (različiti katrani, sumpor, salicilna kiselina, resorcin, borna kiselina, različite boje i dr.) nije bilo tačno utvrđeno kakve su bile indikacije za svaki pojedini lijek. Najčešće je to bilo prepušteno intuiciji i osjećanju svakog veterinaru, koji je liječio neku životinju oboljelu od neke dermatoze.

Zbog toga je u savremenoj terapiji dermatoza, potrebno da lijekovi budu što manje kompleksni i komplikovani.

U novije vrijeme sve širu primjenu imaju razni preparati koji se u vidu spreja koriste u konzervativnoj terapiji ili primjeni za terapiju povreda različite etiologije.

Na našem tržištu se nalazi veći broj preparata domaće i strane proizvodnje, koji se lokalno primjenjuju u vidu spreja (Derma-spray, Terra-Cortil-spray, Acutol-spray, Geokorton-spray i dr.).

Kao primjer jedne savremene kombinacije antibiotika i kortikosteroida je i »Geokorton« spray, čiji je sastav akutne substance: oksitetraciklin u obliku hidrohlorida 250 mg u kombinaciji sa 80 mg hidrokortizona. (Oksitetraciklin kao antibiotik širokog spektra, primijenjen lokalno sprječava i uklanja sekundarnu infekciju kože, a kortikosteroidna komponenta pokazuje snažan učinak protiv upala, eksudacije, svrbeža i edema različitih alergijskih dermatosa i drugih oštećenja.

MATERIJAL I METOD RADA

Kod izbora materijala nastojali smo da slučajevi budu klinički što raznovrsniji (piotraumatski dermatitis, alergijski dermatitis od uboda buha, impetigo, folikulitis, perianalni ekcem, interdigitalni dermatitis i dr.). Sa ovim materijalom obuhvatili smo 36 pasa, oba pola, različitih rasa (balkanski gonič, posavski gonič, trobočaj, irski seter, pekinez i dr.) i različite starosti (od 1 do 8 godina) i uglavnom se sastojao u ogleđima kutisa i subkutisa.

Promijenjena mjesta na koži, prije lokalne primjene navedenog preparata, smo očistili. Prvo smo uklonili dlaku šišanjem i to 3-5 cm od ruba procesa, dok smo sa samog procesa uklonili prljavštinu i krv, eksudat, gnoj, kraste i ostatke eventualno prije apliciranih lijekova. Ovo smo postizali opreznim ispiranjem sa toplom fiziološkom otopinom, tamponiranjem vodenom otopinom kalijevog permanganata, otopinom borne vode. Rjeđe smo upotrebljavali 3‰ rastvor vodonik superoksida.

Poslije ove pripreme aplicirali smo lokalno Geokorton-spray i to 2-4 puta dnevno, zavisno od težine slučaja.

Preparat smo primjenjivali po uputstvu proizvođača, na taj način što smo suspenziju u originalnom pakovanju dobro promućkali a poslije pritiskom na dugme pri vrhu bočice sa rastojanja oko 15 cm spreirali na povredu aplicirajući mlaz pod pravim uglom. Sama aplikacija je trajala 2-4 sekunde.

Poslije spreiranja promijenjenih mjesta na koži, 10-15 minuta pazili smo da se životinja ne češe i ne liže po tim mjestima, a negdje smo stavljali i potrebne okovratnike. Kod kožnih procesa na glavi uvijek smo oči dobro zatvorili, a bočicu smo tada više približili koži.

Sve ozljede ostavljali smo »otvoreno« izložene vazduhu. Nije-smo primjenjivali najčešće nikakvu dopunsku terapiju, a rijetko smo vršili i lokalno čišćenje povreda od suvišnog sekreta.

REZULTATI I DISKUSIJA

Rezultati liječenja sa »Geokorton«-spray-om prikazani su u tabeli 1.

Tab. 1. Rezultati liječenja dermatoza pasa sa »Geokortonom«

Dijagnoza	Broj pasa	Trajanje liječenja dani	Rezultat liječenja		
			Odličan	Dobar	Slab
Potraumatski dermatitis	6	3-6	5	1	
Alergijski dermatitis (ubodi buha)	5	3-5	3	2	
Otitis eksterna — dermatitis uške	6	4-7	5	1	
Impetigo	2	3	1	1	
Folikulitis	2	5-6	2		
Perinajni ekcem	4	6-7	1	2	1
Seboroični dermatitis	4	7-8	3	1	
Akutni dermatitis (scrotum)	2	5-6	1	1	
Hronični kalus (infekcija)	1	8			1
Interdigitalni dermatitis	4	7-8	3	1	
Ukupno	36		25	10	1

Učinak liječenja pojedinih vrsta dermatozâ podijelili smo u tri skupine (odličan, dobar, slab), kako se može vidjeti iz priložene tabele. Kao što se moglo i očekivati najbolje rezultate smo imali kod akutnih površinskih piodermija (piotraumatski dermatitis), svježih dekubitalnih ozljeda, kao i inficiranih pruriginoznih ekcema različite etiologije. Kod težih dermatoznih oboljenja provodili smo i potrebnu simptomatsku terapiju (antibiotici, kardijaci, zaštitna terapija jetre), dok smo kod alergijskog dermatitisa (ujedi buha) preduzimali rigoroznu antiparazitaru akciju, kako na samoj životinji, tako i u njejoj okolini. U tim slučajevima nastojali smo da prekinemo biološki ciklus parazita — uništavanjem jajašaca i larvi.

Kod duboke piodermije (furunkuloza, inficirani hronični kalus) odnosno hroničnog oblika dermatitisa (eozinofilni granulom) imali smo slabe rezultate sa »geokortonom«.

ZAKLJUČAK

Kombinacija oksitetraciklina s hidrokortizonom u obliku aerosola — geokorton-spray je korisno terapeutsko sredstvo za površinske dermatoze, posebno ako je došlo do sekundarne infekcije, što je čest slučaj.

Pravilnom upotrebom znatno se skraćuje vrijeme liječenja, u odnosu na raniju terapiju.

Oprema preparata zadovoljava, lako se rukuje, a bočica je nelomljiva.

Nijesmo uočili preosjetljivost kože na oksitetraciklin u ovom obliku.

LITERATURA

1. Fallševac, J. (1971): Antibiotici i antibiotska terapija, »Pliva«, Zagreb.
2. Tomić, D. (1969): Farmakoterapija, Medicinska knjiga, Beograd-Zagreb.